

www.parohiaserbanvoda.ro

Cuvântul care zidește

NU LIPSI DE LA LITURGHIA EUHARISTICĂ,
PENTRU CĂ EA NU ESTE COMPLETĂ FĂRĂ TINE!

DOMNUL DĂ LUMINĂ

OCHILOR NOȘTRI TRUPEȘTI ȘI SUFLETEȘTI

DUMINICA A 6-A DUPĂ PAȘTI
(*Vindecarea orbului din naștere*)

SF. CUV. ILARION CEL NOU,
EGUMENUL MĂNĂȘTIRII
LUI DALMAT;
SF. CUV. VISARION

În Evanghelia de astăzi Domnul vindecă un orb din naștere, tânăr. A făcut tină, a uns cu ea ochii orbului, l-a trimis să se spele în izvorul Siloamului. Îndată ce s-a spălat i s-au deschis ochii și a văzut. Din acea zi a văzut lumina soarelui, iar cu sufletul a văzut lumina credinței. Din acea zi orbul îl cunoaște pe Mântuitorul, crede în El și l se închină Lui ca unui Dumnezeu

Atât cât sunt în lume, Lumină a lumii sunt

„**A**tât cât sunt în lume, Lumină a lumii sunt”, spune Domnul Însuși. Prin El, prin Cuvântul lui Dumnezeu Cel veșnic, a fost zidit tot ceea ce există. Prin El, a fost dată vederea heruvimilor celor cu mulți ochi și orbilor și țărâneli celei stricăcioase din care și-au luat chip toate ființele zidite. El a dat lumină soarelui; El a dat vedere tuturor celor ce văd.

Dar, așa cum a dat vederea trupească, El a dat omului darul vederii lăuntrice, vederea înțelegerii. Prin lumina Lui soarele strălucește; prin vederea Lui ochii văd; prin vederea Lui mintea omului vede. El este adevărata lumină a lumii întregi – de la începuturi până la sfârșit.

Ca Mântuitor al lumii, ca Dumnezeu întrupat, El a venit ca o lumină nouă pentru lume, să sfârșim întunericul care s-a adunat în lume, să lumineze înțelegerea întunecată a oamenilor, să refacă vederea celor orbiți din pricina păcatului; altfel spus, ca să fie lumină oamenilor în viață și în mormânt, pe pământ și în cer, în trup și în minte. „Atât cât sunt în lume” – a spus El celor ce erau pe vremea Lui pe pământ, ca ei să-L cunoască pe El ca lumina spre care năzuiseră ei, și să nu rămână în întuneric. „Umblați cât aveți lumină, ca să nu vă prindă întunericul” (Ioan 12, 35)! ❖

Sfântul Nicolae Velimirovici

Înțelegem mai adânc din această evangheliie cuvintele spuse de Mântuitorul: „Eu sunt Lumina lumii; cel ce îmi urmează Mie nu va umbla în întuneric, ci va avea lumina vieții.” (Ioan 8, 12)

Mântuitorul Iisus Hristos poate fi văzut astăzi în Biserică. El acționează cu aceeași putere, milă și iubire în Ierusalim. Este același „ieri și azi și în veci”. (Evrei 13, 8)

Din cer și din Biserică Domnul ne cheamă să avem grijă de sufletele noastre ca să dobândim lumină din Lumina Lui, Care zice: „Atât cât sunt în lume, Eu sunt Lumina lumii.” (Ioan 9, 5)

Biserica în care este prezent Hristos este o vistierie plină de daruri aducătoare de lumină și de mântuire.

Cel dintâi dar pe care ni-l dă Biserica

este numele de creștin. A fi creștin înseamnă a fi fiu al lui Dumnezeu. (Ioan 1, 12) Ești creștin, onorează-ți numele.

Un alt dar pe care ni-l face Biserica este Sfânta Scriptură și Sfânta Tradiție în care se cuprinde cuvântul lui Dumnezeu. Sfântul Pavel spune. „Fraților, stați neclintiți și țineți predaniile pe care le-ați învățat, fie prin cuvânt, fie prin epistola noastră.” (II Tes. 2, 15)

Însă darul cel mai de preț pe care ni-l oferă Biserica este Sfânta Liturghie. În Sfânta Liturghie, Hristos este prezent în chip real și nu simbolic.

Prin aceste daruri sporește în noi lumina lăuntrică a inimii curate care ne ajută să-L vedem pe Dumnezeu. De la Bunul Dumnezeu avem viața, prietenii dragi, toată darea cea bună și tot darul desăvârșit (Iacov 1, 17). De aceea

trebuie să împlinim voia Sa pentru a fi părtași la Lumina Sa.

Din minunea petrecută la izvorul Siloamului înțelegem că Iisus Hristos, ca doctor al sufletelor și al trupurilor

ÎNĂLȚAREA DOMNULUI

Astăzi, la Înălțarea Mântuitorului la cer, iată ce se zice în istoria Apostolilor despre îngerii: „... doi bărbați au stat înaintea lor în haine albe, care au și zis: Bărbați galileeni, ce stați căutând spre cer? Acest Iisus, care S-a înălțat de la voi la cer, așa va veni, precum L-ați văzut mergând la cer” (Fapte 1, 10-11).

Pentru ce, oare, s-au înfățișat atunci îngerii și le-au spus că El S-a înălțat la cer? Pentru două pricini.

Întâi, fiindcă ucenicii erau întristați pentru despărțirea de Hristos. Cum că ei în adevăr erau triști, aflăm din cuvintele Domnului: „Nimeni dintre voi nu mă întrebă: Unde Te duci? Ci, fiindcă v-am spus acestea, întristarea a umplut inima voastră” (Ioan 16, 5-6).

Când noi ne despărțim de prieteni și de rude, ne pare rău. Cum ar fi putut acum ucenicii să nu jelească și să nu simtă durerea, când vedeau că se desparte de dâșii Izbăvitorul lor, Dascălul și Sprijinitorul cel plin de dragoste, cel blând și bun? De aceea li s-au arătat îngerii; ei trebuiau să aline durerea ucenicilor pentru ducerea Domnului de la dâșii, prin făgăduința revenirii Lui. „Acest Iisus, care S-a înălțat de la voi la cer, așa va veni, precum L-ați văzut mergând la cer”. Vă pare rău că El se ia de la voi, însă nu vă întristați, El iarăși va veni. Aceasta este întâia pricină a arătării îngerilor.

Pentru a doua pricină, nu mai mică decât

noastre, poate să dea lumină ochilor noștri sufletești și trupești.

Datoria noastră este să fugim de întunericul faptelor rele și să deschidem larg poarta sufletului ca să pătrundă în

el lumina lui Hristos. Așa ne îndeamnă și Sfântul Pavel: „ca fiii ai luminii să umblați”. (Evrei 5, 8)

Amin! ❖

Părintele Dinu

„Deci, Domnul Iisus, după ce a grăit cu ei, S-a înălțat la cer și a șezut de-a dreapta lui Dumnezeu.”

(Marcu 16, 19)

**Ce sărbătoare este astăzi?
Este o sărbătoare înaltă și mare, care covârșește mintea omenească, și vrednică de marea bunătațe a Aceluia ce a așezat-o, adică a lui Dumnezeu.**

prima, îngerul a adăugat: „El S-a înălțat”, adică S-a înălțat, S-a ridicat la cer. Distanța era prea mare și ochii omenești nu puteau să privească trupul ce se înălța până a ajuns la cer. Precum o pasăre, care se ridică la înălțime, se ascunde tot mai mult de ochii noștri, așa și trupul lui Hristos, cu cât mai sus se ridică, cu atât mai mult se depărta de ochii ucenicilor, fiindcă slăbiciunea vederii nu putea să urmărească lungimea distanței. De aceea s-au înfățișat îngerii, spre a încredința pe ucenici despre înălțarea Sa la cer, ca ei să nu creadă că El a fost luat la cer ca Ilie. Ilie a fost luat ca un rob al lui Dumnezeu, iar Iisus ca Domn; Ilie cu o căruță de foc, Iisus a fost luat de un nor, căci și Tatăl, precum zice Isaia, „șade pe nor” (Isaia 19, 1). Ilie, la înălțarea sa, a slobozit

cojocul său asupra ucenicului său Elisei; dar Iisus, după ce S-a înălțat, a făcut să se pogoare asupra ucenicilor Săi darurile Harului și a făcut nu numai un prooroc, ci mii de prooroci, care au fost cu mult mai mari și mai slăviți decât Elisei.

Așadar, iubitorilor, să priveghem și să îndreptăm ochii duhului nostru la a doua venire a Domnului. Apostolul Pavel zice: „Însuși Domnul într-o poruncă, la glasul arhanghelului, Se va pogori din cer, și cei morți întru Hristos vor învia întâi. După aceea, noi cei vii, care vom fi rămas, vom fi răpiți împreună cu ei în nori, întru întâmpinarea Domnului” (I Tesaloniceni 4, 16-17). ❖

Sfântul Ioan Gură de Aur (din: „Cuvânt la Înălțarea Domnului”)

Ziua Eroilor Neamului

In Biserica Ortodoxă Română, sărbătoarea Înălțării Domnului este ziua de pomenire a eroilor neamului românesc. La sărbătoarea împăratească a Înălțării Domnului, în toate catedralele, bisericile și mănăstirile ortodoxe din țară și străinătate sunt pomeniți eroii, ostașii și luptătorii români din toate timpurile și din toate locurile, care s-au jertfit pe câmpurile de luptă, în lagăre și în închisori pentru apărarea patriei și a credinței strămoșești, pentru întregirea neamului, libertatea și demnitatea poporului român.

Slujbe de pomenire sunt oficiate după Sfânta Liturghie și la cimitirele, troițele și monumentele dedicate cinstirii eroilor neamului. Prin hotărârile Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române din anii 1999 și 2001, sărbătoarea Înălțării Domnului a fost consacrată ca Zi a Eroilor și sărbătoare

națională bisericească. Legea 379/2003 privind regimul mormintelor și operelor comemorative de război a proclamat cea de-a patruzecia zi de la Sfintele Paști, sărbătoarea Înălțării Mântuitorului Iisus Hristos - Ziua Eroilor, ca sărbătoare națională a poporului român.

Pierderile de vieți omenești din anii primului Război Mondial, nemaiîntâlnite până atunci, au fost enorme. România a pierdut aproape un milion de militari și civili. De aceea, pentru supraviețuitori s-a impus ca o datorie morală comemorarea, în fiecare an, a celor care au pierit pe câmpurile de luptă. La nivel de națiuni, acest lucru s-a materializat prin Tratatul de la Versailles. Acest document, semnat de fostele țări beligerante, prevedea, printre altele, obligativitatea întreținerii mormintelor ostașilor îngropați pe

teritoriile statelor respective, precum și a operelor comemorative de război dedicate acestora.

Decretul-lege nr. 1693/4 mai 1920 a stabilit ca Ziua Eroilor să fie sărbătorită cu prilejul Zilei Înălțării Domnului Iisus Hristos, România devenind cu acest prilej primul stat care i-a asimilat pe eroii străini celor naționali. Această dată a fost decretată sărbătoare națională a poporului român, iar un rol important l-a avut Societatea „Mormintele Eroilor Căzuți în Război” (înființată în 1919) și transformată ulterior, în 1927, în Societatea „Cultul Eroilor”.

Prin Decretul nr. 71/1948, din rațiuni politice lesne de înțeles, Ziua Eroilor a fost stabilită pe data de 9 mai. Dar din 1990 Ziua Eroilor s-a sărbătorit din nou de Ziua Înălțării Domnului. ❖

DUMINICA PĂRINȚILOR ȘI COPIILOR

„A probată prin hotărârea nr. 629/12 martie 2009 a Sfântului Sinod al Bisericii noastre, Duminica Părinților și Copiilor, prima duminică după data de 1 iunie - Ziua Internațională a Copilului, este prilej de a reafirma rolul principal al familiei în creșterea și educația copiilor pentru viață.

Familia este cununa creației lui Dumnezeu și mediul binecuvântat de El în care omul-copil începe să înțeleagă taina iubirii părintești a lui Dumnezeu pentru toți oamenii. Mântuitorul Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu întrupat, a binecuvântat familia la nunta din Cana Galileii, făcând „început al minunilor” Sale (cf. Ioan 2, 2-11), a ajutat părinți aflați în suferință (cf. Marcu 5, 22-43; Luca 7, 11-17), i-a binecuvântat pe copii (cf. Luca 18, 16) și a descoperit oamenilor iubirea Tatălui din ceruri pentru întreaga lume (cf. Ioan 3, 16).

Familia este „biserica de acasă”, după cum a fost numită de Sf. Ioan Gură de Aur, în care se cultivă iubirea conjugală, părintească, fiască și frățească. Cu ajutorul părinților, copilul începe să simtă iubirea lui Dumnezeu pentru el și să cultive iubirea față de cei din jurul său. Iubirea copiilor față de părinți se arată mai ales în comunicarea cu ei. Domnul Iisus Hristos a fost copil, crescând în ascultare de Dumnezeu Tatăl din ceruri, de Mama Sa, Sfânta Fecioară Maria și de Dreptul Iosif, ocrotitorul Său. Sfânta Evanghelie spune că „Iisus sporea cu înțelepciunea și cu vârsta și cu harul la Dumnezeu și la oameni” (Luca 2, 52).

Caracterul copiilor se formează mai ales prin iubirea părinților față de ei și prin modul de viețuire al părinților. De aceea, părinții sunt chemați să trăiască adevărata credință, să cultive iubirea în familie, libertatea și demnitatea persoanei umane, create după chipul lui Dumnezeu. În acest sens, Sfântul Ioan Gură de Aur spunea: „Învață-ți copilul să nu pună preț pe bani, nici pe slavă lumească, nici numai pe viața de aici. Dacă va avea astfel de gânduri, va fi un înțelept”.

Copiii născuți în familie și botezați de Biserică în numele Preasfintei Treimi pot deveni cetățeni ai Împărăției cerești veșnice, dacă în viața lor pământească au cultivat darurile duhovnicești primite la Sfântul Botez, după cum ne arată familiile care au dăruit Bisericii mai mulți sfinți, înscriși în calendar.”

❖ Copiii trebuie educați în duhul Evangheliei iubirii lui Hristos și al valorilor creștine, prin rugăciune și îndemn la viață sfântă și fapte bune.

Mesajul PF Părinte Patriarh Daniel cu prilejul Duminicii Părinților și Copiilor (6 iunie 2021) vorbește despre rolul familiei în creșterea și educația pentru viață a copiilor și despre necesitatea de a sprijini familiile numeroase și pe cele defavorizate. Alături de câteva fragmente din acest mesaj, vă reamintim și câteva cuvinte despre educația creștină a copiilor, rostite de Preafericirea Sa de-a lungul timpului.

❖ Creșterea copiilor în credință și în cunoștințele necesare vieții, care îl formează ca pe un viitor cetățean al patriei pământești, dar și ca pe posibil viitor cetățean al patriei cerești, este o lucrare esențială.

❖ Prin educația creștină, devin ei înșiși făclii luminoase ale vieții duhovnicești, pilde vii și mărturisitori adevărați ai Evangheliei iubirii milostive a lui Hristos pentru toți oamenii.

❖ Timpul petrecut cu copiii preșcolari pentru educația religioasă poate deveni o investiție pe termen lung pentru a face lumea mai bună.

❖ Educația creștină a copiilor și tinerilor nu trebuie limitată la transmiterea de informații intelectuale, ci va urmări, în special, formarea moral-spirituală a copiilor și a tinerilor, modelarea caracterului și a personalității lor în acord cu idealul Evangheliei iubirii lui Hristos și cu lumina vieții spirituale a Bisericii.

Cuvinte ale Sfântului Ioan Gură de Aur

❖ Educația copiilor: Vă rog să întindeți o mână de ajutor copiilor voștri, ca să nu fim pedepsiți pentru păcatele săvârșite de ei. Nu știți, oare, ce a pățit preotul Eli pentru că nu a îndreptat cum se cuvine

păcatele copiilor lor? (I Regi 4; 18-19) După cum un doctor nu vindecă o rană dacă întrebuițează plasture în loc de cuțit, tot așa și preotul acela a primit aceeași pedeapsă ca și copiii lui, pentru că s-a purtat cu ei cu multă blândețe în loc să-i pedepsească pe măsura păcatelor lor.

❖ Cuminența tinerilor: Atunci e lucru de mirare când curățenia strălucește în viața tânărului! Dacă ești cuminte la bătrânețe n-ai mari merite; vârsta te ajută să fii cuminte! Minunat lucru este să fii liniștit în mijlocul valurilor, să nu arzi când ești în cuptor, să nu fii desfrânat când ești tânăr.

❖ Trândăvia (nașterea ei): Începutul lenei este amânarea. De aceea să nu lăsăm pe mâine îndreptarea noastră. Nu te lauda cu ziua de mâine, că nu știi la ce poate da naștere. (Pilde 27, 1)

❖ Tristețea (definiție): Tristețea este o boală a sufletului care cere multă putere pentru a-i rezista în mod curajos.

❖ Trupul (o bună slugă, dar un rău stăpân): Îngrijii trupul vostru, căci îi datorăm aceste îngrijiri; însă să nu viețuim după trup, adică să nu facem din trup stăpânul vieții noastre. Este necesar ca trupul să meargă după noi, iar nu el să ne conducă, și nici să ne ordoneze viața, ci să primească legile duhului. (Selecție realizată de părintele Dinu) ❖

PROGRAMUL BISERICII ȘERBAN VODĂ ÎN PERIOADA 6-13 Iunie 2021

ZIUA	ORA	SLUJBE/activități
Duminică 6.06	08 ⁰⁰ -12 ⁰⁰	Duminica a 6-a după Paști (Vindecarea orbului din naștere) Utrenia, Sfânta Liturghie
Miercuri 9.06	07 ³⁰ -09 ³⁰ 17 ⁰⁰ -19 ⁰⁰	Sfânta Liturghie Sfântul Maslu
Joi 10.06	08 ⁰⁰ -12 ⁰⁰	(†) Înălțarea Domnului (Ziua Eroilor) – Utrenia, Sfânta Liturghie
Vineri 11.06	07 ³⁰ -09 ³⁰ 17 ⁰⁰ -19 ⁰⁰	Sfânta Liturghie Vecernie, Acatist
Sâmbătă 12.06	07 ³⁰ -09 ³⁰	Sfânta Liturghie; Parastas pentru cei adormiți
Duminică 13.06	08 ⁰⁰ -12 ⁰⁰	Duminica a 7-a după Paști (a Sf. Părinți de la Sinodul I Ecumenic) Utrenia, Sfânta Liturghie

SFÂNTUL IERARH LUCA, ARHIEPISCOPUL CRIMEEI, CHIRURGUL FĂRĂ DE ARGINȚI

Născut la 14/27 aprilie 1877 la Kerçi, în Crimeea răsăriteană, se trăgea dintr-o familie cu rădăcini princiară. Din fragedă tinerețe Valentin Voino-Iasenețki a fost atras de slujirea celor umili și nevoiași, dorind să potolească durerile și să salveze viețile celor care abia aveau bucățica zilnică de pâine. A dorit să fie învățător de țară, spre a lumina mintea lucrătorilor nefericiți ai pământului. Dar chemarea sa, aproape concomitentă, a fost către medicină, dar și către slujirea Cuvântului lui Dumnezeu.

In 1903 devine medic, apoi se căsătorește. Muncește enorm ca medic în spitalele de țară sau militare, având grijă și de perfecționarea sa profesională. Cercetarea medicală l-a acaparat, și aceasta doar din dorința de a găsi metode pentru salvarea cât mai multor vieți. Deși familia i se mărește, soția sa născând patru copii, va rămâne singur prin moartea prematură a soției sale, Ana, bolnavă de tuberculoză, la acea vreme greu de tratat.

Viața i se schimbă total când episcopul Inochentie al Tașkentului îi spune că Biserica are nevoie de el. I se pare firesc să accepte propunerea de a fi preot, într-un moment de mare prigoană împotriva slujitorilor altarului. Pentru că și sufletul lui a simțit această chemare, va fi hirotonit preot în anul 1921, iar în 1923, pentru că arhieriei Bisericii adevărate erau îndepărtați, deportați și uciși și era nevoie de ierarhi, preotul Valentin Voino-Iasenețki este tuns în monahism chiar în casa sa. Apoi, în mare taină, la 30 mai 1923 este hirotonit episcop de către alți doi arhierii.

În Rusia bolșevică exista atunci o Biserică așa-zisă „vie”, al cărui cler era dirijat de noua putere. Din acel moment începe calvarul. Doar pentru faptul că era un medic excepțional și aveau nevoie de

el, i s-a permis să profeseze în continuare, chiar dacă purta în permanență rasa pe el. Emblematic este faptul că întotdeauna a operat numai în prezența icoanei Maicii Domnului, iar când i-a fost interzis acest lucru, a părăsit pur și simplu spitalul.

Îi iubea enorm pe pacienții săi, care pentru el erau oameni, suflete și nu „cazuri”. Medicii care i-au fost aproape vorbesc despre faptul că îi cunoștea pe fiecare dintre pacienții săi, își amintea după mulți ani cine era fiecare, de ce a suferit, cum a decurs operația. Iar dacă se întâmpla, foarte rar ce-i drept, să-i moară după operație un bolnav, plângea și se ruga mult pentru el!

Pentru că aveau nevoie de el, era îngăduit în spitale: era episcop, iar aceasta însemna un grav afront adus auto-rităților sovietice. A avut parte de suferințe cumplite: a fost despărțit de familie, închis, torturat, exilat. A cunoscut sărăcia extremă, foamea, frigul cumplit. A ajuns de două ori în ținuturi nemilos de friguroase: la Cercul Polar și în Siberia. Era cuprins de multe ori de durere pentru familia sa și de îngrijorare pentru Biserica sa.

Oriunde s-ar fi aflat, se punea în slujba vindecării și salvării oamenilor și nu uita să-L aducă pe Dumnezeu în mijlocul oamenilor. Slujea, boteza, mângâia, dar mai ales predica, pentru că însăși Evanghelia fusese exilată din Rusia sovietică și era nevoie de împărtășirea ei. Oriunde s-ar fi aflat, se îndrepta spre spitale unde își oferea experiența sa pentru tămăduirea bolnavilor. Muncea până la extenuare, operând uneori și 10 ore pe zi. Își continua cercetările medicale, scria, se ruga, unde putea slujea ca arhieru, totul într-o sărăcie cumplită, cu sănătatea din ce în ce mai zdruncinată și cu o vedere slabă, care va înainta încet, dar sigur, spre o orbire definitivă. Niciodată însă nu va uita să-i tămăduiască pe oameni. Când nu a mai văzut și nu a mai putut opera sau mai târziu când era în imposibilitatea chiar de a pune un diagnostic corect, se ruga mai mult

pentru cel bolnav, făcea cruce peste locul vătămat, și iată, chiar din timpul vieții lui, a început să facă vindecări minunate!

A fost chemat la congrese și alte întâlniri de înalt nivel academic. Atât timp cât i s-a îngăduit să apară în rasă și cu engolpion, va fi prezent la aceste manifestări. Când însă i se va pune în vedere să poarte haine civile, va renunța să mai vină la aceste evenimente. Ca o încununare a întregii sale activități medicale și științifice, va primi în anul 1946 Premiul Stalin, ordinul I și suma de 200.000 ruble, pe care o va dona orfanilor de război.

Activitatea sa ca medic și cercetător a devansat chirurgia rusă cu 50 de ani. A făcut foarte multe operații inovatoare, în special la oase, membre inferioare și superioare, organe interne, ochi, unele în condiții improprie. A făcut chiar și primul transplant de rinichi.

Deși nu a urmat studii teologice, iar cărțile teologice și bisericești erau extrem de greu de procurat, inteligența sa, râvna de a cunoaște, și mai ales călăuzirea Duhului Sfânt, au făcut din medicul Valentin Voino-Iasenețki un adânc cunoscător al Scripturilor și al Tradiției. Era privit cu admirație ca un predicator desăvârșit, original și care știa să tâlcuiască Scriptura și învățăturile creștine pe înțelesul și folosul enoriașilor săi. Avea un cuvânt viu, pe care-l aflăm din cele aprox. 1250 de predici pe care le-a lăsat scrise în urma sa. În Rusia au fost publicate 12 volume de predici ale sale, o autobiografie și o carte „Duh, suflet și trup”, care a apărut la noi sub denumirea de „Puterea inimii”. Vă recomand cartea „Sfântul Arhiepiscop Luca 1877-1961, Chirurgul fără de arginți” a Arhimandritului grec Nectarie Antonopoulos, apărută la noi la Editura Cartea Ortodoxă.

Însuflețit, dincolo de toate, a fost de iubirea de Dumnezeu și de mila pentru oameni. A trăit ca un sfânt. La 11 iunie 1961 a murit la Simferopol unde era Arhiepiscop. A fost condus de mii de oameni la locul de veci cu lacrimi, dar și cu speranța că au dobândit un rugător în Ceruri. În anul 1995 este canonizat de Sinodul Bisericii Ortodoxe Ucrainene. Viața sa este caracterizată cel mai bine de cuvintele Mântuitorului: „În lume necazuri veți avea. Dar îndrăzniți, Eu am biruit lumea!” ❀